



ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๘

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

เรียน (เวียนกระทรวง กรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๒๖๐ ลงวันที่

๒๗ กันยายน ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ ลงมติเห็นชอบแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ตามมติคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ความละเอียด แจ่มแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. จึงใคร่ขอส่งแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการจัดส่วนราชการในภูมิภาค และการดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาค ตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวมาเพื่อให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ทศพร ศิริสัมพันธ์

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กลุ่มพัฒนาระเบียบราชการส่วนภูมิภาคและ
ความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๑๘

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๑๐

สำนักงาน ก.พ.ร.	
รับที่	11343
วันที่	28 ก.ย. 2550
เวลา	10.30 น.

ด่วนมาก
ที่ นร ๐๕๐๖/ ๑๗๒๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

กัณยาน ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/๑๒๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๗/๑๔๗๑ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๕/๒๗๒๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๗/๓๖๖๕๐ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๐
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๑/๗๑๒๕ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๒๐๐.๓/๗๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
 ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๐๐.๑๑(ปคร.)/๕๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐
 ๗. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๑๐/๒๐๐๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐
 ๘. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๗/๓๓๕๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
 ๙. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๒๑๓/๓๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐
 ๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๒๑๑/๐๔๕๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
 ๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๗/๓๐๐๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐
 ๑๒. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๑๒/๓๗๓๕ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
 ๑๓. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๒.๓/๕๓๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐
 ๑๔. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๒/๕๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐
 ๑๕. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๓.๑/๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐

๑๖. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๖/๔๗๒๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
๑๗. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๓.๑/๖๔๐
ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐

ตามที่ได้เสนอเรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง
ยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.
ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนา
หนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ ลงมติเห็นชอบตามที่
สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้ความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตาม
บัญชีแนบท้ายทราบแล้ว และขอได้โปรดแจ้งให้กระทรวง กรม ทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ



(นางศิริรัตน์ รัชสุพานะ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

(Lw60_3-01)ารกคิน๓

แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ จากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาเห็นว่าสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่องมาแล้วระยะหนึ่งใน ๓ เรื่องหลัก คือ (๑) การปรับโครงสร้างระบบราชการ (๒) การจัดองค์กรการบริหาร และ (๓) การนำเครื่องมือ/เทคนิคการบริหารจัดการและการประเมินผลมาใช้ จึงควรที่จะมีการประเมินผลการพัฒนาระบบราชการและดำเนินการของสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ผ่านมานั้น โดยให้ทุกกระทรวงส่งข้อมูลความเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องข้างต้น ให้แก่สำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑๕ วัน แล้วให้สำนักงาน ก.พ.ร. ประมวลผลการประเมินดังกล่าว เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต บั่นเปี่ยมราษฎร์) พิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ ก.พ.ร. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ รองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต บั่นเปี่ยมราษฎร์) ประธาน ก.พ.ร. ได้มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. ประมวลข้อคิดเห็น และข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและระบบบริหารของส่วนราชการต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์ นำเสนอ ก.พ.ร. และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๓ จากข้อความคิดเห็นของส่วนราชการและจังหวัดที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ซึ่งรวมถึงราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค มีประเด็นข้อเสนอก็คือ การเห็นควรกำหนดให้หน่วยงานส่วนกลางที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัด เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค เว้นแต่หน่วยงานดังกล่าวมีการปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะที่ไม่อาจเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคได้ ก็ให้มีเท่าที่จำเป็นหรือตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับการกำหนดส่วนราชการในภูมิภาคควรให้ความสำคัญต่อประชาชนหรือผู้รับบริการเป็นหลัก และสอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยยึดผลประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนจะได้รับจากภาครัฐ และควรมีการบูรณาการภารกิจของหน่วยงานในภูมิภาคที่สังกัดกระทรวงเดียวกัน ให้เหลือเพียงหน่วยงานเดียว

๑.๔ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้มีการศึกษาเพื่อทบทวนแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคให้สอดคล้องกับประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของส่วนราชการและจังหวัดตามที่ได้เสนอไว้ข้างต้น

๒. ข้อเท็จจริง

แนวทางการทบทวน และปรับปรุงการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อลดบทบาทลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานและเพื่อให้การดำเนินงานในระดับพื้นที่มีความเข้มแข็งและเป็นเอกภาพ ได้เคยมีการพิจารณามาแล้วหลายครั้ง ตัวอย่างเช่น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ ที่เห็นชอบกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค อันสืบเนื่องมาจากการพัฒนาระบบราชการ โดยเฉพาะกรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงการคลัง และ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ในการพิจารณากรณีที่กระทรวงมหาดไทยขอกำหนดให้มีราชการบริหารส่วนภูมิภาคของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างไรก็ตามการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารราชการส่วนภูมิภาคดังที่กล่าวข้างต้น เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในส่วนภูมิภาค และการกำหนดราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้มีความเป็นเอกภาพ และลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติภารกิจลงได้ ประกอบกับในปัจจุบันส่วนราชการต่าง ๆ มีความประสงค์ที่จะจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค ทั้งระดับกองและสำนัก รวมทั้งหน่วยงานที่เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัดและอำเภอเป็นจำนวนมาก เพื่อให้เป็นแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกส่วนราชการ จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อเป็นคู่มือการดำเนินการดังกล่าว

๓. การพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๓.๑ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รวบรวม วิเคราะห์สภาพปัญหาของการบริหารงานในส่วนภูมิภาค รวมทั้งศึกษามติที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำบันทึกแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เสนอคณะกรรมการพิจารณา ในการประชุม อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓ ครั้ง คือครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๐ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ และในการประชุม ก.พ.ร. จำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๐ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ และครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๓.๒ ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ได้พิจารณาเห็นชอบ เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ตามที่ เสนอ พร้อมทั้งได้มีมติให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกับแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อจะได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการทราบต่อไป

๔. แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ที่ได้ผ่านการพิจารณาของ อ.ก.พ.ร. และ ก.พ.ร. นั้น มีข้อกำหนดสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ กรอบแนวคิด ประกอบด้วย (๑) หลักการบริหารราชการแนวใหม่ และ หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ที่เน้นในเรื่องของขนาดขององค์กรที่เหมาะสม ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรทางการบริหาร การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ และการบริหารจัดการโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (๒) หลักความสัมพันธ์ในเชิงกฎหมาย ปกครองระหว่างราชการบริหารส่วนกลางกับราชการบริหารส่วนภูมิภาค และรวมถึงการมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ (๓) หลักความสัมพันธ์ในเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยส่วนกลาง จะเป็นหน่วยกำหนดยุทธศาสตร์ พัฒนานโยบายและชี้แนะเป้าหมายการพัฒนา รวมทั้งการเป็นผู้กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ มาตรการ และกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่กำหนด ส่วนภูมิภาคจะนำแผนงานตามภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติภายในเขตจังหวัดให้เกิดเป็นรูปธรรม รวมทั้งการประสานให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชนและชุมชน ในการตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและแก้ไขปัญหาเฉพาะของพื้นที่ และ (๔) หลักการบริหารราชการแบบเครือข่าย ที่มีการสร้างเครือข่ายหรือการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ในทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานแทน

๔.๒ แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ประกอบด้วย (๑) แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค และ (๒) แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม

โดยแต่ละแนวทางจะมีองค์ประกอบ คือ หลักการ รูปแบบ และแนวทางการพิจารณา ซึ่งการที่จะเลือกใช้รูปแบบใดในการกำหนดส่วนราชการนั้น จะขึ้นอยู่กับปริมาณของภารกิจในการบริการประชาชน การพัฒนาพื้นที่หรือการปฏิบัติการ/บังคับใช้กฎหมายในเขตจังหวัด ปริมาณของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มที่มีความต้องการในการรับบริการจากส่วนราชการนั้น รวมถึงความคุ้มค่าของการที่จะจัดตั้งส่วนราชการนั้น นอกจากนั้นแล้วต้องพิจารณาถึงการมอบหมายให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนด้วย

๔.๓ แนวทางการดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาค

๔.๓.๑ กรณีที่ส่วนราชการประสงค์จะขอจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค จะต้องแสดงรายการประกอบการขอจัดตั้ง ซึ่งประกอบด้วย

(๑) การวิเคราะห์ภารกิจ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นภารกิจที่สอดคล้องกับหลักการและลักษณะงานที่สมควรจัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค

(๒) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดตั้งหน่วยงาน โดยต้องแสดงถึง (๑) ปริมาณงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และเป้าหมายของงานในอนาคต (๒) ขนาดหรือขอบเขตพื้นที่ที่ต้องดูแล เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบทั้งหมด (๓) รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณค่าใช้จ่าย และการจัดสรรอัตรากำลัง ก่อนและหลังการจัดตั้ง (๔) กลไกการดำเนินงานตามภารกิจ ซึ่งแสดงถึงระบบหรือวิธีการทำงานที่สามารถเห็นความเชื่อมโยงของการทำงานในภาพรวมของส่วนราชการ และ (๕) ประโยชน์ที่จะได้รับการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ทั้งประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชน และประโยชน์ที่จะส่งผลถึงการพัฒนาของประเทศชาติต่อไป

๔.๓.๒ การจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม ควรจะมีการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่ก่อน เพื่อมีการศึกษารูปแบบการทำงาน และประเมินความคุ้มค่าของการจัดตั้งก่อน โดยอาจมีการดำเนินการดังนี้

(๑) เลือกจังหวัดตัวอย่างอย่างน้อย ๓ จังหวัด ใน ๓ ภาค เพื่อทดลองจัดตั้งส่วนราชการประจำจังหวัด/อำเภอ

(๒) กำหนดภารกิจของส่วนราชการประจำจังหวัด/อำเภอ เป็นรายการกิจกรรม และหาข้อมูลปริมาณงาน โดยเฉพาะงานส่งมอบบริการให้ประชาชน ย้อนหลังอย่างน้อย ๓ - ๕ ปี

(๓) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดตัวแบบว่า ถ้าจังหวัด/อำเภอใดเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดและงานบริการประชาชนมีปริมาณมาก ก็ให้มีการจัดตั้งเป็นสำนักงานระดับจังหวัด/อำเภอ ถ้าปริมาณงานบริการประชาชนมีน้อย ให้มีสำนักงานประจำจังหวัด/อำเภอหนึ่ง แต่ให้รับผิดชอบในพื้นที่กลุ่มจังหวัด/อำเภอ อาจจะมีหน่วยเคลื่อนที่ลงไปให้บริการประชาชนตามจังหวัด/อำเภอที่อยู่ในกลุ่ม

(๔) ให้พิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงระบบและวิธีการดำเนินการในภารกิจนั้น ว่าสามารถมอบหมายให้มีผู้อื่นดำเนินการแทนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น มอบหมายให้เครือข่ายหรือพันธมิตรดำเนินการแทน หรือให้จังหวัดหรืออำเภอให้บริการประชาชนแทน หรือการมอบหมายท้องถิ่นดำเนินการแทน เป็นต้น

(๕) จัดหาบุคคลที่สาม เช่น สถาบันการศึกษา ให้เข้ามาทำการศึกษาออกแบบ วางระบบการทำงาน และกลไกการบริหารงานในทุกมิติ ทั้งในเรื่องของนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติ การติดตามประเมินผล การบังคับบัญชา การกำกับให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแนวทางการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

(๖) ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด

(๗) ประเมินผลการดำเนินการ แล้วจึงเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕. การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ ลงมติเห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยให้ความเห็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณ ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไปด้วย ทั้งนี้ให้สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งเวียนแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคให้กระทรวง กรม ทราบต่อไปด้วย

๖. ความเห็นของส่วนราชการตามที่ย้ำถึงในผลการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เรื่อง แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

ส่วนราชการ	ความเห็นของส่วนราชการ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	<p>มีความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้</p> <p>๑. เห็นด้วยกับแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย (๑) แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค และ (๒) แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม ตามหลักการ รูปแบบ และแนวทางการพิจารณาที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ</p> <p>๒. เห็นด้วยในหลักการแนวทางการดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ แต่ไม่เห็นด้วยกับการนำแนวทางการดำเนินการดังกล่าว มาบังคับใช้กับกระทรวง ทบวง กรม ในกรณีที่ได้เสนอให้จัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคต่อสำนักงาน ก.พ.ร. ก่อนแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคใช้บังคับ เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น เนื่องจากได้ดำเนินการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการโดยถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ จึงเห็นควรให้มีข้อยกเว้นในกรณีดังกล่าวด้วย</p> <p>๓. เห็นควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานการแบ่งส่วนราชการในกรม โดยควรกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอด้วย ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวแล้ว ควรกำหนดให้มีขั้นตอนเปิดโอกาสให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องมีส่วนร่วมในการชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อ ก.พ.ร. และ อ.ก.พ.ร. ได้ด้วย</p>

ส่วนราชการ	ความเห็นของส่วนราชการ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	<p>เห็นว่ามีส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในเรื่องพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ ที่ได้ประกาศใช้แล้ว เนื่องจากในขณะนี้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังไม่มีหน่วยงานส่วนภูมิภาคที่สามารถปฏิบัติงานรองรับภารกิจดังกล่าวได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นจึงเห็นควรเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ในระยะแรกอาจจะพิจารณาจัดตั้งในจังหวัดหลักๆ ก่อน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น</p>
กระทรวงยุติธรรม	<p>แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอนั้น เป็นหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการที่ดีในการที่จะแก้ไขปัญหาการจัดตั้งหน่วยงานส่วนกลางในส่วนภูมิภาคและการกำหนดราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้มีความเป็นเอกภาพและสามารถลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติการกิจลงได้ แต่มีข้อสังเกตว่า กรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ส่วนราชการใดมีหน่วยงานประจำจังหวัดหากจะต้องมีการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่ เพื่อศึกษารูปแบบการทำงานและประเมินความคุ้มค่าของการจัดตั้งก่อนนั้น อาจทำให้เกิดความล่าช้าและไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จึงควรมีข้อกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์หรือไม่ประการใด เพื่อให้หลักเกณฑ์นี้มีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติดังตัวอย่าง ถ้าพระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ พ.ศ. ... กำหนดให้มีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด (ป.ป.ท.) ก็จะเข้าข่ายยกเว้นหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาค ดังกล่าว</p>
สำนักงบประมาณ	<p>เห็นเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบในหลักการแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิดังกล่าว เพื่อให้มีแนวทางในการจัดส่วนราชการในภูมิภาคเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค สมควรกำหนดเป็นหน่วยงานระดับกองหรือสำนักเท่านั้น เนื่องจากหน่วยงานระดับกอง/สำนัก จะกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนตามหลักของกฎหมายเกี่ยวกับฐานะของหน่วยงานดังกล่าว ๒. การดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานในภูมิภาค ทั้งที่เป็นราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค ควรจะพิจารณาดำเนินการเฉพาะที่จำเป็น เพราะจะมีภาระด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น

ส่วนราชการ	ความเห็นของส่วนราชการ
<p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p>	<p>รวมทั้งควรพิจารณาสนับสนุนเฉพาะภารกิจสำคัญเพื่อให้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพด้วย</p> <p>มีความเห็น ดังนี้</p> <p>๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคตามที่สำนักงาน ก.พ.ร.เสนอ เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้างและระบบงานของภาคราชการให้เหมาะสมกับการปฏิบัติภารกิจ ภายใต้อำนาจการบริหารราชการแนวใหม่ และหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่นและชุมชน ภายใต้อุทิศศาสตร์เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ ในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๐ ที่มุ่งให้มีการปรับบทบาทกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัดให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อสามารถดำเนินการที่สนับสนุนเชื่อมโยงกันอย่างเกื้อกูล สามารถประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างเหมาะสมและประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่และบริหารดำเนินการเบ็ดเสร็จในพื้นที่ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นได้ในระยะต่อไป</p> <p>๒. อย่างไรก็ตาม แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาคดังกล่าวควรระมัดระวังมิให้เกิดความซ้ำซ้อนระหว่างราชการส่วนกลางในภูมิภาคและราชการส่วนภูมิภาคในกรมเดียวกัน โดยควรพิจารณาควบคู่ไปกับการจัดส่วนราชการส่วนกลางและการจัดส่วนราชการส่วนท้องถิ่นทั้งระบบ เพื่อมิให้ภาคราชการโดยรวมมีขนาดใหญ่เกินความจำเป็น ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติภารกิจระดับพื้นที่ มีความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่อย่างมีบูรณาการได้ต่อไป</p> <p>๓. สำหรับการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่ เพื่อประเมินความคุ้มค่าของการจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคก่อนนั้น ในขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินการ ควรมีการประเมินผลคุณภาพการให้บริการ เปรียบเทียบระหว่างจังหวัดในกลุ่มทดลองที่ได้มีการวางรูปแบบและระบบการทำงาน และจังหวัดอื่นๆ ที่ยังไม่ได้มีการวางระบบการทำงานใหม่ โดยให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นสำคัญ</p>
<p>สำนักงาน ก.พ.</p>	<p>เห็นชอบกับหลักการ รูปแบบ และแนวทางการพิจารณาการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาคและแนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติภารกิจระหว่างหน่วยงาน สร้างความเข้มแข็งและเป็นเอกภาพให้แก่ส่วนราชการในภูมิภาค</p>

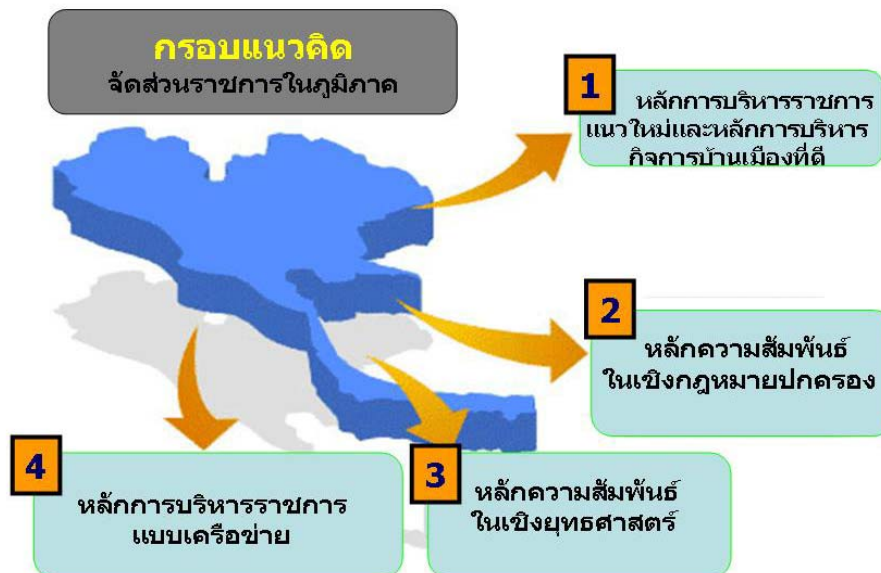
ส่วนราชการ	ความเห็นของส่วนราชการ
	โดยจัดให้มีการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับหลักการบริหารราชการแนวใหม่ ทั้งนี้ หากแนวทางดังกล่าวได้รับการพิจารณาให้ถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกส่วนราชการ ก็เห็นควรให้มีการทบทวนหรือปรับปรุงการจัดส่วนราชการในภูมิภาคปัจจุบันให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวด้วย

แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

๑. ความจำเป็น

ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐมีบทบาทสำคัญในการนำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้บริการประชาชนอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ “เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน” ประกอบกับประชาชนมีความต้องการที่จะเข้ามามีบทบาทตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการได้รับบริการจากรัฐที่มีประสิทธิภาพทุกด้าน จึงสมควรจัดส่วนราชการในส่วนภูมิภาค ซึ่งครอบคลุมถึง (๑) หน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางที่จัดตั้งในภูมิภาค และ (๒) ส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม(ระดับจังหวัดและอำเภอ) ให้มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน มีความกะทัดรัด คล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่อิงหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและหลักประชาธิปไตย โดยการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพื่อให้ส่วนราชการดังกล่าวสามารถประสานและร่วมมือกันปฏิบัติภารกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัด

๒. กรอบแนวคิดในการจัดส่วนราชการในส่วนภูมิภาค



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

๒.๑ หลักการบริหารราชการแนวใหม่และหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือ ธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลักการย่อย ได้แก่ (๑) หลักขนาดขององค์กรที่เหมาะสม (๒) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ (๓) หลักความคุ้มค่า และ (๔) หลัก คำนิยมประชาธิปไตย โดยเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและการยึดประชาชนเป็น ศูนย์กลาง ที่หมายถึงการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการหรือไม่ต้องการ ใน บริการของรัฐ การมีส่วนร่วมการดำเนินการในภาครัฐและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริการ ของภาครัฐเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารภาครัฐให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีซึ่งจะ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

1 หลักการบริหารราชการแนวใหม่และ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือ "ธรรมาภิบาล"

- ขนาดองค์กรที่เหมาะสม
- ประสิทธิภาพ / ประสิทธิผล
- ความคุ้มค่า
- คำนิยมประชาธิปไตย
(Good Governance)



ภาพที่ 2 แสดงหลักการบริหารราชการแนวใหม่และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒.๒ หลักความสัมพันธ์ในเชิงกฎหมายปกครองระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง กับราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งถือว่าราชการบริหารส่วนภูมิภาคมีฐานะเป็นผู้แทนของรัฐบาล ในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ และเป็นผู้แทนของกระทรวง ทบวง กรมในการปฏิบัติ ราชการตามอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชน ภายในเขตจังหวัด และการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อประโยชน์ของสังคม รวม ตลอดถึงการมีความสัมพันธ์ตามกฎหมายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนใน จังหวัดนั้น ในฐานะที่เป็นองค์กรเชื่อมโยงของราชการบริหารส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและประชาชน

๒.๓ หลักความสัมพันธ์ในเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยราชการบริหารส่วนกลาง จะเน้นการเป็นหน่วยกำหนดยุทธศาสตร์ พัฒนานโยบายและชี้แนะเป้าหมายการพัฒนาการเป็นหน่วยสนับสนุนความรู้ทางวิทยาการใหม่ และการเป็นผู้กำหนดแนวทาง/หลักเกณฑ์/มาตรการและกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่กำหนด โดยมีราชการบริหารส่วนภูมิภาคทำหน้าที่ในการนำแผนงานตามภารกิจของรัฐ และนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติภายในเขตจังหวัดให้เกิดเป็นรูปธรรม และประสานดูแลในเรื่องทิศทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน และต้องสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติด้วย รวมทั้งประสานให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชนและชุมชน ในการตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและแก้ไขปัญหาเฉพาะของพื้นที่

๒.๔ หลักการบริหารราชการแบบเครือข่าย โดยการสร้างเครือข่ายหรือการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ ในทุกภาคส่วนให้เข้ามาช่วยหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานแทน โดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งส่วนราชการ

๓. นิยาม

๓.๑ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นการแบ่งอำนาจการปกครองหรือมอบอำนาจจากราชการบริหารส่วนกลางให้แก่ผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมาปฏิบัติภารกิจประจำอยู่ในภูมิภาค โดยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาคเหล่านั้นอยู่ภายใต้การปกครองบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามนัยของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

๓.๒ การบริหารราชการแบบเครือข่าย เป็นลักษณะการบริหารองค์กรภาครัฐที่มีการจัดองค์กร ที่เชื่อมโยงลงไปตั้งแต่ระดับชาติ ส่วนกลาง จังหวัดจนถึงระดับอำเภอ โดยได้รับการมอบภารกิจที่ชัดเจน รวมถึงการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัคร เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติภารกิจในระดับชุมชน (ตำบลและหมู่บ้าน) ด้วย นอกจากนี้ยังหมายถึงรวมถึงลักษณะของการจัดการบริหารงานที่มีการจัดองค์กรบริหารในลักษณะของชุดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์หรือแก้ไขปัญหาที่มีลักษณะสลับซับซ้อนและมีผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่ายจำนวนมาก

๓.๓ พันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการทำงานที่ร่วมกันระหว่างต่างส่วนราชการ หน่วยงานหรือภาคส่วน ที่มีวัตถุประสงค์ และมีการแบ่งปันคุณค่าร่วมกัน เช่น การจัดระบบการทำงานที่สามารถเพิ่มช่องทางในการให้บริการแก่ประชาชน โดยประชาชนสามารถชำระเงินผ่านส่วนราชการอื่น ไปรษณีย์ ธนาคาร หรือระบบเคาน์เตอร์เซอร์วิสของ

เอกชน เป็นต้น ทั้งนี้ การบริหารราชการแบบเครือข่ายที่ดีและมีประสิทธิภาพจะต้องมีการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ควบคู่ไปด้วย

๔. แนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค

โดยที่ราชการบริหารส่วนภูมิภาคมีสถานะทางการปกครอง ที่ถือว่าเป็นผู้แทนของรัฐบาล ในการนำภารกิจของและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ภายในเขตพื้นที่ และเป็นผู้แทนของกระทรวง ทบวง กรมในการปฏิบัติราชการตามอำนาจและหน้าที่ของ กระทรวง ทบวง กรมให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชนภายในเขตจังหวัด รวมทั้งการมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงทางปกครองกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัดนั้น การจัดส่วนราชการเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ระดับภูมิภาค (จังหวัดและอำเภอ) จึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม(เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค) ไม่สมควรจัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค

ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่วนราชการในภูมิภาคสอดคล้องกับหลักการ และกรอบแนวคิดตามข้อ ๒ จึงได้กำหนดแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ไว้เป็น ๒ แนวทาง คือ (๑) แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค(จังหวัด) และ (๒) แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม โดยมีรายละเอียดของแต่ละแนวทาง ดังนี้

๔.๑ แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค(จังหวัด)

๔.๑.๑ หลักการ

๔.๑.๑.๑ การจัดตั้งหน่วยงานที่มีพื้นที่ปฏิบัติการในเขตจังหวัดให้กำหนดเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค ไม่ให้จัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาคเว้นแต่อยู่ในเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริการประชาชน/ครัวเรือน/ชุมชน
(๒) เป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติครอบคลุมคาบเกี่ยวหลายจังหวัดเพื่อตอบสนองความต้องการต่อส่วนรวมหรือเป็นภารกิจที่ตอบสนองต่อบทบาทหลักของหน่วยงานต้นสังกัด

(๓) มีความจำเป็นต้องจัดตั้งตามที่กฎหมายกำหนด

(๔) เป็นภารกิจของรัฐบาลซึ่งไม่อาจมอบให้ภูมิภาคดำเนินการแทนได้ตามแนวทางสากลในอารยประเทศ

๔.๑.๑.๒ ภารกิจดังกล่าว จะต้องเป็นที่มีใช้อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น

๔.๑.๒ รูปแบบ การจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค มีรูปแบบ ดังนี้

(๑) **รูปแบบที่ ๑** การกำหนดเป็นหน่วยงานระดับกองหรือสำนัก ซึ่งปรากฏในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เช่น สำนักงานภาค /เขต หรือสำนัก

(๒) **รูปแบบที่ ๒** การกำหนดเป็นหน่วยงานต่ำกว่าระดับกองหรือสำนัก อยู่ในสังกัดกองหรือสำนัก (ไม่ปรากฏในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ)

๔.๑.๓ แนวทางการพิจารณา

๔.๑.๓.๑ ส่วนราชการที่จะจัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลาง ในภูมิภาคต้องมีภารกิจ หรือ ลักษณะ สอดคล้องกับลักษณะงานข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

(๑) เป็นงานวิชาการ วิจัย พัฒนา และการบริการวิชาการ ที่มุ่งบริการและให้ประโยชน์ต่อส่วนราชการหรือส่วนรวมของประเทศ

(๒) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ และความมั่นคงแห่งรัฐ

(๓) เป็นงานที่มีการดำเนินการครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัด ที่ไม่ยึดโยงกับเขตการปกครอง ได้แก่ พื้นที่ในลักษณะลุ่มน้ำ เขตป่า เขตอุทยาน เป็นต้น

(๔) กฎหมายบัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการในลักษณะดังกล่าว

(๕) หากไม่เป็นไปตามข้อ (๑)-(๔) ให้กำหนดส่วนราชการเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๔.๑.๓.๒ การกำหนดหน่วยงานดังกล่าว จะต้องแสดงให้เห็นถึง

(๑) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ โดยการกำหนดหน่วยงานดังกล่าวจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการตามภารกิจ ซึ่งผลสุดท้ายจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยส่วนรวมของชาติหรือต่อประชาชน อย่างแท้จริง

(๒) ความคุ้มค่าในการจัดตั้งและการใช้ทรัพยากรการบริหาร โดยมีการเกลี้ยอัตราราชการที่เหมาะสม

(๓) เป็นการจัดตั้งที่สอดคล้องหรือมีส่วนก่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๔.๑.๓.๓ กรณีที่ส่วนราชการประสงค์จะขอจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค จะต้องแสดงรายการประกอบการขอจัดตั้ง ซึ่งประกอบด้วย

(๑) **การวิเคราะห์ภารกิจ** เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นภารกิจที่สอดคล้องกับหลักการและลักษณะงานที่สมควรจัดตั้งเป็นหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค ตามข้อ ๔.๑.๑ และข้อ ๔.๑.๓.๑

(๒) **การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดตั้งหน่วยงาน** โดยต้องแสดงถึง (๑) ปริมาณงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และเป้าหมายของงานในอนาคต (๒) ขนาดหรือขอบเขตพื้นที่ที่ต้องดูแล เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบทั้งหมด (๓) รายละเอียดการ

เปลี่ยนแปลงของงบประมาณค่าใช้จ่าย และการจัดสรรอัตรากำลัง ก่อนและหลังการจัดตั้ง (๔) กลไกการดำเนินงานตามภารกิจ ซึ่งแสดงถึงระบบหรือวิธีการทำงานที่สามารถเห็นความเชื่อมโยงของการทำงานในภาพรวมของส่วนราชการ และ (๕) ประโยชน์ที่จะได้รับการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ทั้งประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชน และประโยชน์ที่จะส่งผลถึงการพัฒนาของประเทศชาติต่อไป

๔.๒ แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม

๔.๒.๑ หลักการ

๔.๒.๑.๑ หากกระทรวง ทบวง กรมใดมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการบริการประชาชน การพัฒนาพื้นที่หรือการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ และภารกิจดังกล่าวต้องใช้ภารกิจที่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ ให้จัดเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๔.๒.๑.๒ การกำหนดให้มีส่วนราชการดังกล่าวนั้น ไม่จำเป็นต้องจัดตั้งให้ครบทุกจังหวัด/อำเภอ ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ พันธกิจ สภาพปัญหา ความจำเป็นและปริมาณงานของพื้นที่ที่ต่อเนื่องตลอดปี ความคุ้มค่าและความสามารถในการตอบสนองความต้องการของชุมชนและประชาชนของจังหวัด/อำเภอ เป็นตัวกำหนด

๔.๒.๑.๓ ในกรณีของกระทรวง ทบวง กรม ที่ยังไม่ได้มีการแบ่งส่วนราชการเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้กระทรวงมีส่วนราชการประจำจังหวัดที่เป็นผู้แทนกระทรวงแต่เพียงส่วนราชการเดียวเพื่อเป็นศูนย์รวมภารกิจหรือกิจกรรมที่หลากหลายของกรมต่าง ๆ ในกระทรวงเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้มีเอกภาพและศักยภาพในการนำเอานโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และหากมีความจำเป็นจะต้องมีส่วนราชการประจำจังหวัดเกินหนึ่งส่วนราชการ ให้มีส่วนราชการประจำจังหวัดตามจำนวนของกลุ่มภารกิจของกระทรวงนั้น

๔.๒.๒ รูปแบบ รูปแบบของส่วนราชการส่วนภูมิภาค เป็นรูปแบบที่เน้นเพื่อการบริการประชาชน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดตั้งด้วย จึงควรมีรูปแบบหลากหลาย ซึ่งอาจจัดแบ่งได้ ดังนี้

๔.๒.๒.๑ การจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

(๑) รูปแบบของการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด มีได้หลายรูปแบบ ดังนี้

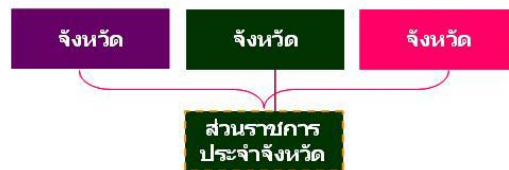
(๑.๑) การจัดแบบ จ๑ “มีส่วนราชการประจำจังหวัดบางจังหวัด” คือการกำหนดให้มีส่วนราชการประจำจังหวัดในบางจังหวัดเท่านั้น ไม่ครอบคลุมทั้ง ๗๕ จังหวัด

(๑.๒) การจัดแบบ จ๒ “มีส่วนราชการประจำจังหวัดแบบกลุ่มจังหวัด” คือการกำหนดให้มีส่วนราชการประจำจังหวัด โดยให้รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดที่ตั้งอยู่ และในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงในรูปของกลุ่มจังหวัด

(1) มีส่วนราชการประจำจังหวัดบางจังหวัด



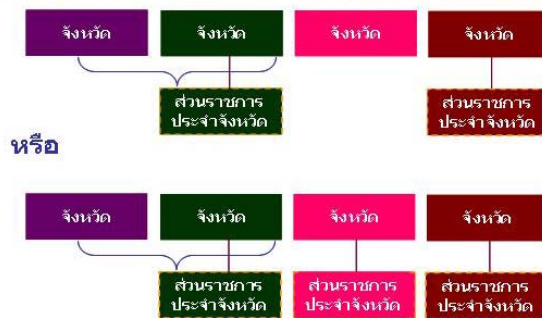
(2) มีส่วนราชการประจำจังหวัดแบบกลุ่มจังหวัด



(3) มีส่วนราชการประจำจังหวัดรายจังหวัด (ครบทุกจังหวัด)



(4) มีส่วนราชการประจำจังหวัดบางจังหวัดผสมกับแบบกลุ่มจังหวัด



ภาพที่ 3 แสดงรูปแบบการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

(๑.๓) การจัดแบบ จ๓ “มีส่วนราชการประจำจังหวัดรายจังหวัด”

คือการกำหนดให้มีส่วนราชการประจำจังหวัดครอบคลุมทั้ง ๗๕ จังหวัด

(๑.๔) การจัดแบบ จ๔ “มีส่วนราชการประจำจังหวัดบางจังหวัด

ผสมกับแบบกลุ่มจังหวัด” เป็นรูปแบบผสมคือ การมีส่วนราชการประจำจังหวัดที่รับผิดชอบเฉพาะจังหวัดที่ส่วนราชการนั้นตั้งอยู่ และกรณีทีนอกจากรับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดที่ตั้งแล้วต้องรับผิดชอบในพื้นที่ของจังหวัดใกล้เคียงในรูปของกลุ่มจังหวัด โดยการจัดลักษณะนี้นั้นอาจครอบคลุมทั้ง ๗๕ จังหวัด หรือไม่ก็ได้

(๒) เงื่อนไขของการกำหนดรูปแบบ มีดังนี้

(๒.๑) การจะใช้รูปแบบใดนั้น จะขึ้นอยู่กับปริมาณของภารกิจในการบริการประชาชน การพัฒนาพื้นที่หรือการปฏิบัติการ/บังคับใช้กฎหมายในเขตจังหวัด ปริมาณของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มที่มีความต้องการในการรับบริการจากส่วนราชการนั้น รวมถึงความคุ้มค่าของการที่จะจัดตั้งส่วนราชการนั้น นอกจากนั้นแล้วต้องพิจารณาถึงการมอบหมายให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนด้วย

(๒.๒) รูปแบบที่กำหนดจะไม่กระทบต่อการจัดส่วนราชการประจำจังหวัดของกระทรวง ทบวง กรม ที่ได้กำหนดไว้เดิมแล้ว

(๒.๓) สำหรับการจัดส่วนราชการในรูปแบบกลุ่มจังหวัดตามรูปแบบ จ๒ และ จ๔ นั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อการปกครอง บังคับบัญชาและรับผิดชอบภารกิจต่อผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของส่วนราชการประจำจังหวัดนั้น และรับผิดชอบภารกิจต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่เป็นพื้นที่การปฏิบัติการ

(๓) ในกรณีที่ภารกิจของส่วนราชการประจำจังหวัดตามการจัดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งข้างต้น เป็นภารกิจในระดับจังหวัด หรือไม่เกิดความคุ้มค่าที่จะจัดแบ่งส่วนราชการในระดับอำเภอ จะไม่มีการจัดแบ่งส่วนราชการเป็นส่วนราชการประจำอำเภอ การปฏิบัติการของส่วนราชการประจำจังหวัด ให้จัดเป็นทีมปฏิบัติงาน หรือหน่วยปฏิบัติงานเคลื่อนที่ ลงไปให้บริการตามภารกิจของส่วนราชการให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอภายในจังหวัดนั้น

(๔) หากในกรณีที่ภารกิจนั้นจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานในอำเภอ และเมื่อพิจารณาปริมาณงานและความคุ้มค่าแล้ว สมควรที่จะจัดตั้งส่วนราชการประจำอำเภอได้ ก็ให้ดำเนินการตามแนวทางการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับอำเภอต่อไป

๔.๒.๒.๒ การจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ

(๑) รูปแบบของการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ มีได้หลายรูปแบบ ดังนี้

(๑.๑) การจัดแบบ ๑๑ “มีส่วนราชการประจำอำเภอบางอำเภอ” คือการกำหนดให้มีส่วนราชการประจำอำเภอในบางอำเภอ ไม่ครอบคลุมทุกอำเภอในจังหวัดนั้น

(๑.๒) การจัดแบบ ๑๒ “มีส่วนราชการประจำอำเภอแบบกลุ่มอำเภอ” คือการกำหนดให้มีส่วนราชการประจำอำเภอ โดยให้รับผิดชอบในพื้นที่อำเภอที่ตั้งอยู่ และรับผิดชอบในพื้นที่อำเภอใกล้เคียงในรูปของกลุ่มอำเภอ

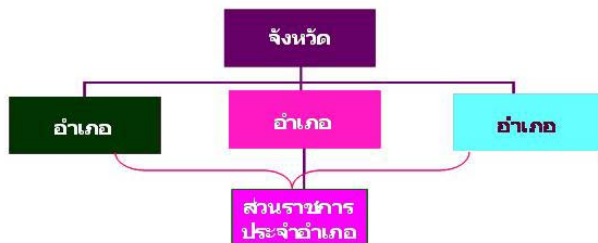
(๑.๓) การจัดแบบ ๑๓ “มีส่วนราชการประจำอำเภอรายอำเภอ” คือการกำหนดให้มีส่วนราชการประจำอำเภอทุกอำเภอครอบคลุมทั้งจังหวัด

(๑.๔) การจัดแบบ ๑๔ “มีส่วนราชการประจำอำเภอบางอำเภอ ผสมกับแบบกลุ่มอำเภอ” เป็นรูปแบบผสมคือ อาจมีส่วนราชการประจำอำเภอที่รับผิดชอบ เฉพาะอำเภอที่ส่วนราชการนั้นตั้งอยู่ และในกรณีที่นอกจากรับผิดชอบในพื้นที่อำเภอที่ตั้งแล้ว ยังรับผิดชอบในพื้นที่ของอำเภอใกล้เคียงในรูปของกลุ่มอำเภอด้วย โดยการจัดลักษณะนี้อาจ ครอบคลุมทั้งจังหวัด หรือไม่ก็ได้

(1) มีส่วนราชการประจำอำเภอบางอำเภอ



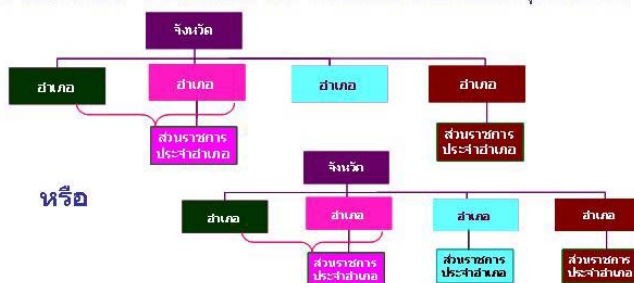
(2) มีส่วนราชการประจำอำเภอแบบกลุ่มอำเภอ



(3) มีส่วนราชการประจำอำเภอรายอำเภอ (ครบทุกอำเภอ)



(4) มีส่วนราชการประจำอำเภอบางอำเภอผสมกับแบบกลุ่มอำเภอ



ภาพที่ 4 แสดงรูปแบบการจัดส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ

(๒) เงื่อนไข ในการกำหนดรูปแบบ มีดังนี้

(๒.๑) การจะใช้รูปแบบใดในการจัดนั้น จะขึ้นอยู่กับปริมาณของภารกิจในการบริการประชาชน การพัฒนาพื้นที่หรือการปฏิบัติการ/บังคับใช้กฎหมายในเขตอำเภอ ปริมาณของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มที่มีความต้องการในการรับบริการจากส่วนราชการนั้น รวมถึงความคุ้มค่าของการที่จะจัดตั้งส่วนราชการนั้น นอกจากนั้นแล้วต้องพิจารณาถึงการมอบหมายให้มีผู้อื่นดำเนินการด้วย

(๒.๒) รูปแบบที่กำหนดจะไม่กระทบต่อการจัดส่วนราชการประจำอำเภอของกระทรวง ทบวง กรม ที่ได้กำหนดไว้เดิมแล้ว และไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒.๓) สำหรับการจัดส่วนราชการในรูปแบบกลุ่มอำเภอตามรูปแบบ อ๒ และ อ๔ นั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอนั้นขึ้นตรงต่อการบังคับบัญชา และรับผิดชอบภารกิจต่อนายอำเภอซึ่งเป็นที่ตั้งของส่วนราชการประจำอำเภอนั้น และรับผิดชอบภารกิจต่อนายอำเภอที่เป็นพื้นที่การปฏิบัติการ

(๒.๔) ส่วนราชการประจำอำเภอในจังหวัดหนึ่ง อาจได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการให้บริการแก่ประชาชนในอำเภอข้างเคียง ซึ่งอยู่ในอีกจังหวัดหนึ่งได้ในกรณีที่อำเภอของจังหวัดนั้นไม่มีส่วนราชการประจำอำเภอของส่วนราชการนั้นตั้งอยู่

๔.๒.๓ แนวทางการพิจารณา

๔.๒.๓.๑ ส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่หรือลักษณะการดำเนินงานสอดคล้องกับข้อใดข้อหนึ่งภายในพื้นที่เขตจังหวัด ดังต่อไปนี้ ให้จัดเป็นส่วนราชการส่วนภูมิภาค

(๑) การนำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(๒) การรักษาและบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม

(๓) การคุ้มครอง ป้องกัน และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

(๔) การจัดบริการภาครัฐให้ประชาชนเข้าถึงอย่างเสมอหน้า รวดเร็วและมีคุณภาพ

(๕) การส่งเสริมอุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม

๔.๒.๓.๒ ลักษณะของภารกิจดังกล่าวไม่สามารถให้ส่วนราชการประจำจังหวัดอื่นดำเนินการแทนได้ เนื่องจากต้องใช้เทคนิค หรือหลักวิชาการเฉพาะทาง หรือเป็นด้วยข้อบังคับของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น

๔.๒.๓.๓ ทบทวนหรือปรับปรุงระบบและวิธีการดำเนินการในภารกิจนั้นให้มีประสิทธิภาพ โดยการมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

๔.๒.๓.๔ การมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน เช่น

(๑) ให้อำเภอทำแทน หรือส่วนราชการอื่นที่มีหน่วยงานระดับอำเภออยู่แล้วเป็นผู้ให้บริการประชาชนแทนส่วนราชการเช่น งานบริการวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าเป็นของกรมปศุสัตว์ ในพื้นที่อำเภอที่ไม่มีงานปศุสัตว์ ไม่ต้องตั้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ แต่ควรมีข้อตกลงร่วม ให้สาธารณสุขอำเภอให้บริการแทน เป็นต้น

(๒) การถ่ายโอนภารกิจให้ท้องถิ่น หรือการมอบหมายท้องถิ่นทำแทน

(๓) จ้างเหมาภาคเอกชน ประชาชน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนในบางภารกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ภาคเอกชนมีความพร้อม

(๔) มอบหมายเครือข่ายหรือพันธมิตร ให้ช่วยดำเนินการแทน

(๕) สนับสนุน ส่งเสริมให้มีช่องทางสำหรับประชาชนมารับ/ใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ ศูนย์บริการทางโทรศัพท์

๔.๒.๓.๕ กรณีที่ส่วนราชการประสงค์จะขอจัดตั้งส่วนราชการประจำจังหวัด /อำเภอ ควรจะมีการทดลองดำเนินการในบางพื้นที่ก่อน เพื่อมีการศึกษารูปแบบการทำงาน และประเมินความคุ้มค่าของการจัดตั้งก่อน โดยอาจมีการดำเนินการดังนี้

(๑) เลือกจังหวัดตัวอย่างอย่างน้อย ๓ จังหวัด ใน ๓ ภาค เพื่อทดลองจัดตั้งส่วนราชการประจำจังหวัด/อำเภอ

(๒) กำหนดภารกิจของส่วนราชการประจำจังหวัด/อำเภอ เป็นรายกิจกรรม และหาข้อมูลปริมาณงาน โดยเฉพาะงานส่งมอบบริการให้ประชาชนย้อนหลังอย่างน้อย ๓-๕ ปี

(๓) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดตัวแบบว่าถ้าจังหวัด/อำเภอใดเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดและงานบริการประชาชนมีปริมาณมาก ก็ให้มีการจัดตั้งเป็นสำนักงานระดับจังหวัด/อำเภอ ถ้าปริมาณงานบริการประชาชนมีน้อย ให้มีสำนักงานประจำจังหวัด/อำเภอหนึ่ง แต่ให้รับผิดชอบในพื้นที่กลุ่มจังหวัด/อำเภอ อาจจะให้มีหน่วยเคลื่อนที่ลงไปให้บริการประชาชนตามจังหวัด/อำเภอที่อยู่ในกลุ่ม

(๔) ให้พิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงระบบและวิธีการดำเนินการในภารกิจนั้น ว่าสามารถมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น มอบหมายเครือข่ายหรือพันธมิตรดำเนินการแทน หรือให้จังหวัดหรืออำเภอให้บริการประชาชนแทน หรือการมอบหมายท้องถิ่นดำเนินการแทน เป็นต้น

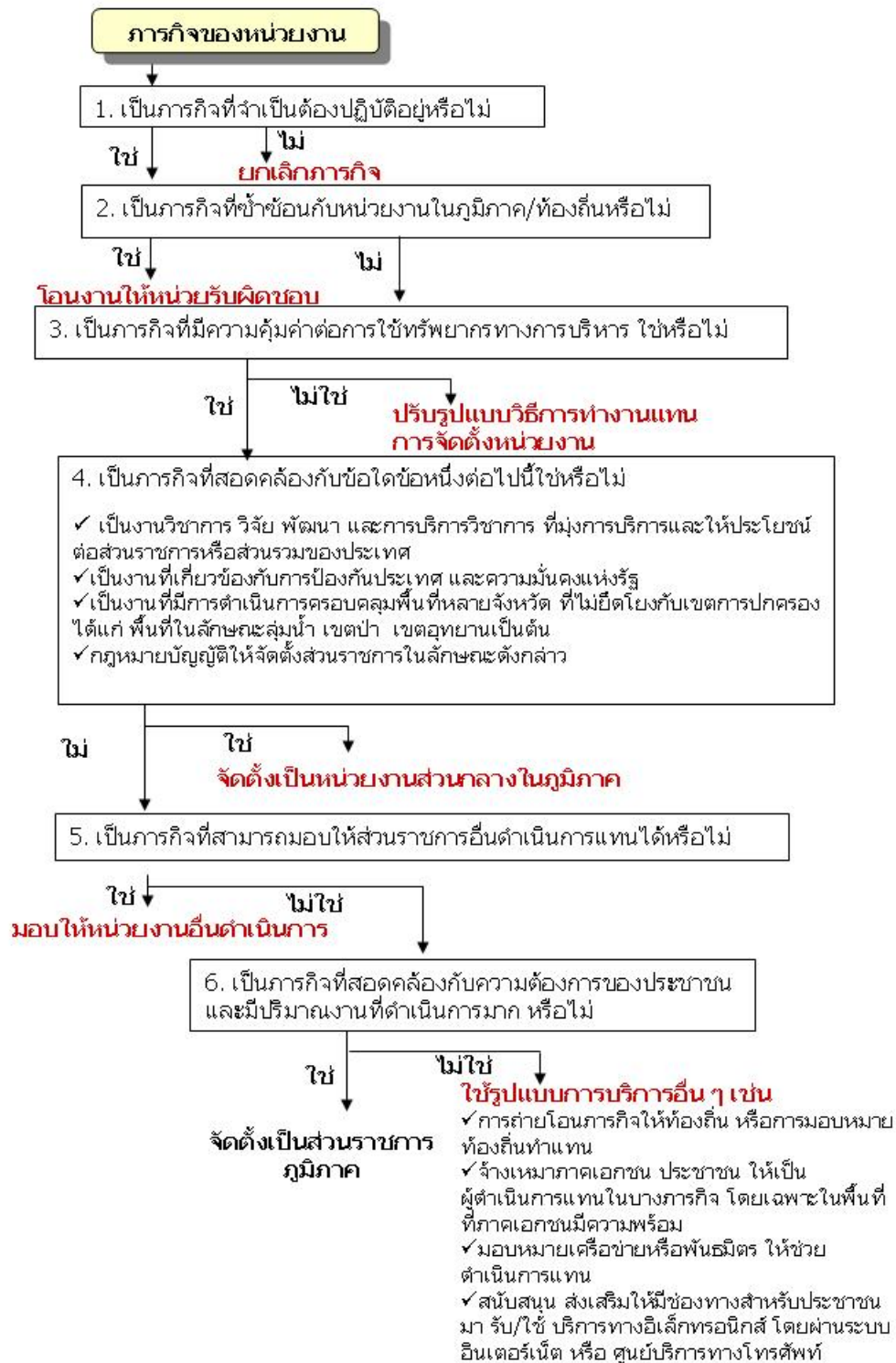
(๕) จัดหาบุคคลที่สาม เช่น สถาบันการศึกษา ให้เข้ามาทำการการศึกษาออกแบบ วางระบบการทำงาน และกลไกการบริหารงานในทุกมิติ ทั้งในเรื่องของนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติ การติดตามประเมินผล การบังคับบัญชา การกำกับให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแนวทางการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

(๖) ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด

(๗) ประเมินผลการดำเนินการแล้วจึงเสนอเรื่องเข้าสู่

การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

แผนภาพแสดงแนวทางการวิเคราะห์ภารกิจเพื่อการจัดส่วนราชการในภูมิภาค



**รายการแสดงรายละเอียดประกอบการขอจัดตั้ง
หน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค**

1. การวิเคราะห์ภารกิจ

ประเด็น	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
1. เป็นภารกิจที่จำเป็นต้องปฏิบัติอยู่หรือไม่			
2. เป็นภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานในภูมิภาค/ท้องถิ่นหรือไม่			
3. เป็นภารกิจที่มีความคุ้มค่าต่อการใช้ทรัพยากรทางการบริหาร ใช่หรือไม่			
4. เป็นภารกิจที่สอดคล้องกับข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ใช่หรือไม่			
4.1 เป็นงานวิชาการ วิจัย พัฒนา และการบริการวิชาการ ที่มุ่งบริการและให้ประโยชน์ต่อส่วนราชการหรือส่วนรวมของประเทศ			
4.2 เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศและความมั่นคงแห่งรัฐ			
4.3 เป็นงานที่มีการดำเนินการครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัด ที่ไม่ยึดโยงกับเขตการปกครอง ได้แก่ พื้นที่ในลักษณะลุ่มน้ำ เขตป่า เขตอุทยานเป็นต้น			
4.4 กฎหมายบัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการในลักษณะดังกล่าว			
4.5 เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัด			
4.6 เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ/การบังคับใช้กฎหมายในเขตจังหวัด			
4.7 เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่จังหวัด			
5. เป็นภารกิจที่สามารถมอบให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนได้หรือไม่			

ประเด็น	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
6. เป็นภารกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและมีปริมาณงานที่ดำเนินการมาก หรือไม่			
7. ภารกิจดังกล่าวอาจมอบหมายให้มีผู้ดำเนินการแทน เช่น			
7.1 การถ่ายโอนภารกิจให้ท้องถิ่น หรือการมอบหมายท้องถิ่นทำแทน			
7.2 ส่วนราชการอื่นที่มีหน่วยงานอยู่แล้วเป็นผู้ดำเนินการแทน			
7.3 จ้างเหมาภาคเอกชน ประชาชน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนในบางภารกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ภาคเอกชนมีความพร้อม			
7.4 มอบหมายเครือข่ายหรือพันธมิตร ให้ช่วยดำเนินการแทน			
7.5 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีช่องทางสำหรับประชาชนมา รับ/ใช้ บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ ศูนย์บริการทางโทรศัพท์			

2. ปริมาณงาน

2.1 ให้แสดงว่างานสำคัญ ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่งานอะไรบ้าง มีปริมาณงานมากน้อยเพียงใด โดยแสดงสถิติปริมาณงานย้อนหลัง 3 ปี หรือกรณีที่เป็นงานใหม่ ให้แสดงว่าได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร และมีเป้าหมายของงานอย่างไร

(1) กรณีที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

กิจกรรม	ปริมาณงาน		
	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ....

(2) กรณีที่ไม่เคยมีการดำเนินการมาก่อน

กิจกรรม	การดำเนินการในปัจจุบัน	เป้าหมายที่กำหนด

2.2 ให้แสดงถึงขนาดหรือขอบเขตของพื้นที่ ที่ต้องดูแล เพื่อให้ครอบคลุมตามภารกิจที่รับผิดชอบทั้งหมด

กิจกรรม	ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ	ประชากรหรือกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบ

3. การกำหนดกลไกการดำเนินงาน

ชี้แจงรายละเอียดและลักษณะของงาน รวมทั้ง ระบบ หรือวิธีการทำงานที่สามารถเห็นความเชื่อมโยงของการทำงานในภาพรวมของส่วนราชการ ตั้งแต่ระดับหน่วยงาน จนถึงกรม/กระทรวง

4. ความคุ้มค่าของการจัดตั้ง

4.1 ให้แสดงประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชนผู้รับบริการโดยตรง หรือประโยชน์ที่จะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติ

4.2 แสดงรายละเอียดงบประมาณค่าใช้จ่ายในกรณีปัจจุบัน และประมาณการของการใช้งบประมาณภายหลังการจัดตั้ง โดยจำแนกรายละเอียดตามงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินการ งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

4.3 ให้แสดงรายละเอียดอัตรากำลัง ว่ามีการจัดสรรอัตรากำลังอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนอัตรากำลังจากที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

หน่วยงาน	ประโยชน์ที่จะได้รับ
	ต่อหน่วยงาน
	ต่อประชาชน
	ต่อประเทศชาติ